

*** ANY QUART NÚM 150 *** QUINZENARI POPULAR *** INCA, 1 D' MAIG DE 1911 ***

La conversió de Sta. Magdalena

DIALECH

(d'en Miquel y en Toni, dos joves d'Inca)

Miquel.—Ola! Tú també per aquí? Quina senyal? Quin vent t'ha duit?

Toni.—Fiel! he vist que tothom parlia y he dit: me n'hi vaig, que no fos cosa que en esser tota la gent a Sta. Magdalena, la funció no's pogués fer perque jo no hi fos.

Miquel.—Sí! Això mateix! Per paga tanta falta! No s'hauria feta sa funció sense tu... ¿Es vé?

Toni.—Qui sap? Per ventura contaven amb mi. Eil en ferne de festes bones a Inca sempre hi poren contar; som el primer de tots... No sé si ho saps!...

M.—Això es perque no hi faltin porgueres!

T.—Vaya! no sies penjat!

Porgueres? Y tu qu'ets? D'això de gra y porgueres tothom en té un poch: no mes que n'hi ha que's gra puja mes que ses porgueres; y n'hi ha d'altres, moltets! qui ses porgueres pujen mes qu'es gra.

M.—Bono, bono! Deixemho anar idò. ¿Qu'ets vengut tot sol?

T.—No; som vengut amb en Pere, en Jaume en Rafel y un parey més...

M.—Y per hont paren?

T.—Han dit que farien una volta y jo m'he estimat mes no mourem. No tenen sosech y jo no estich per correr tant.

M.—Y sa festa com vos ha agradat?

T.—Molt, moltíssim. Diuen que l'han de fer cada any y jo ja n'estich content per l'any qui ve: me convidaré enguany.

M.—Será lo millor, no fos cosa que llevors passasses per maya. Jo si fos de tu comensaria a comanar s'arrós perque fos cuit d'hora...!

T.—Ala! No's això. Pero sa festa m'ha entusiasmat; Y.....que vols que't diga? no sé que may m'hagués fitxat tant en Sta. Magdalena. N'he sentit predicar un parey de vegades aquesta setmana; avuy mateix mos n'han parlat, y per mi sa festa m'ha fet aficar els sermons dins sa closea mes que ses altres vegades....

M.—Tot poria esser!..... Pero bé y ¿que li trobes?

T.—Que li trop? Jo no'm pensava que fos una santa tan grossa, y qu'el Bon Jesús li ha gués de fer tant de cas.

M.—¿Y perque?

T.—No ho sé! Me figurava qu'una dona com ella qu'havia viscut tan malament, y havia donats tants d'escándols dins sa ciutat, y havia estada sa perdició de molts, si un dia se convertia y Deu la perdonava havia d'entrar en el cel.. per misericordia y casi casi si arrip no arrip ¿saps?..... y m'en he duit un xasco.

M.—Ca homo! Que no saps que Deu axi com es gran en sa justicia, també es gran en so perdó, si n'hi demanen.

No n'hi ha cap de pecador, per gros que sia, que si s'arrepentex be dels seus pecats y sen confessa, el Bon Jesús no'l perdoni y l'estimi.

Y ja pareix que no hi pensa en sos pecats qu'ha fets aquella persona; com l'ha perdonada, i perdonada!, y la tracta totd'una com amiga.

Y si es una persona de coneixement, se mostra agráida y com més li ha perdonat el Bon Jesús, mes l'estima ella.

Axi ho va fer Sta. Magdalena.

T.—Sí pero jo'm pensava qu'havien de fer més penitencia.

M.—Que no'n va fer Sta. Magdalena? Vayal y molta qu'en fé: ja llegirás sa seva vida y veurás.

Pero de tot d'una y tot, el seu amor a Deu va esser tan gran y tan ardent, que la purificá de se seva dolentia; y ella ja no va plányer cap sacrifici a n'el Bon Jesús, y el Bon Jesús ja la va distingir.

T.—Que vois qu'et diga! trop que'n va sortir barato.

M.—¿Barato? Mira que si tu mos haguesses de judicar, heu series maley! No perdonaries ningú!

T.—Perdonar, sí pero vos faria fer sacrificis.

M.—Aaaah! a poc a poc: Sta. Magdalena també en va fer.

Escolta; ¿que trobes tu? Per una dona qu'estava a la flor del món, que brillava, que se veyia adorada de molts a pesar dels seus desordes, que tothom la coneixia... ¿te pareix qu'havia d'esser molt bo de fer entrar com una beneyta a una casa esterna que hi feyen un dinar, sense saludar ningú, ni mira ningú, y allà ajonallarse, devant tot hom a n'els peus del Bon Jesús per plorar els seus pecats?

T.—Es ver això! ja mi m'hauria costada moltíssima pena; se cert que m'hauria fet suar en mix del cor de s'hivern!

M.—Idò Sta. Magdalena ho va fer! Y si ho va fer com que fer una cosa natural y de poch

sacrifici, va esser perque s'arrepentiment era tan gros que això li pareixia no res per lo que marexien els seus pecats; y per lo que Bon Jesús tenia dret a exigirli.

T.—Tens ràd, tu are.

M.—Y lo que dirien els convidats, te pareix que no era bastant per desanimar a qualsevol? Uns dirien qu'era una imprudencia haverse aficada allà dedins; altres, que no hi tenia cap feina; altres qu'era una perduda y mafeixia qu'el Bon Jesús la despatxás amb mals modos; altres dirien que tot allò era fingit y fet per tenir mes importancia o mes prestigi. Quantes còses porien dir!

Y tu ja saps qu'això de lo que dirán..... fa molta de por; y Sta. Magdalena, que ho veyia ben be, va passar per tot, encare que li ha gués de costar. ¿Que te pareix?

T.—Me pareix qu'això es mes mal de resistir qu'una corema a pa y aigol.

M.—Ah! y lo de défora...!

Tu ja saps que per tot, hi sol haver una partida de *personatjes especials*, que tenen per ocupació... el perdre es temps; y no fan obres de mes importancia y de mes ventajetes a la societat que... axècarse a la mal'hora; fumar fastidiats un xigarro darrera s'altra; cercar medis de *passar un temps* que no saben aprofitar; *jugar lo que no guanyen*; *parlar... malament*; obrar..... axi com... Deu vol, no no vol; y tayar sayos al germá proïsme; y després d'un dia passat amb ocupacions tan nobles, sen van a dormir quant sa gent *cristiana* está a punt d'axecarse.

T.—Tens ràd que n'hi ha per tot! Jo'n coneix que....

M.—Calla! no vuy saber res.

No mes t'ho deya, perque aquets, que coneixen be quin es el personal *distret* d'una població, quant veuen una jova que pren el bon camí li fan befa, y l'insulten, y li tiren xinetes riguenten. De manera que quant no són bones les alaben, maldement les tenguen per dolentes; y quant volen esser bones les fan sa guerra que poren.

Y en temp de Sta. Magdalena ja hi havia homos que tenien poch mes o menos les mateixes ocupacions; ¿l'assambla que per ella havia d'esser niolt bo de fer resistir a n'això?....

T.—Basta, basta, basta, basta. Estich ben persuadit qu'els anacoretas dels desert no'n feyen cap de tan grossa de penitencia... y si no fos estat que Sta. Magdalena estava ben resolta, no'n sortia.

M.—Veus, com tu mateix has vengut a pa-

rá a sa meva raó!

Pero Sta. Magdalena estava *ben firme*; y no s'aturava per res con tal de servir al Bon Jesús.

Ella edificá amb el seu exemple la ciutat qu'havia escandalisada antes; ella escoltá com ningú ses plátiques del Bon Jesús; ella prepará repetides vegades augüents preciosos per ungrirli el cap després dels seus viatjes; ella el va seguir en el Calvari, quant els apóstols y tot havien fuits; ella quedá al peu de la creu quant se retiraren ses multituds; ella fonch una de les poquíssimes persones qu'assistiren al seu enterro, y encara al dia de Pasco demati hi anava, per fer un altre obsequi al seu cadaver, y ja va haver ressuscitat.

T.—Se coneix que l'estimava molt!

M.—No's pot duptar; y siguent així no's raro que'l Bon Jesús la distingís amb una de ses primeres aparicions després de resucitat, y volgués enriquir-la y distingir-la amb les seves gracies, ja qu'ella no li planyia cap sacrifici, ni li regafetjava gens el seu cor.

T.—Axi se compren sa grandesa de Sta. Magdalena! Jo no m'hi havia fixat tant; pero trop qu'es ve lo que dius; y qu'ella va rescalabar el temps perdut, y qu'el Bon Jesús l'hi pagá bé.

M.—¡Desenganet! Amb això ningú li guanya: jo ja t'ho deya antes: Per dolenta que sia una persona si se convertex a Deu de bon cor, no té que temer, Deu la mirarà com a fiya.

Y sino, mira tu mateix lo que passá amb santa Magdalena.

T.—Es un miray que basta per animar a cualsevol: jo crech que si ho pensaven, molts de pecadors y moltes pecadores, girarien els uys a Deu y voldrien sortir dels vicis, y serian bons.

M.—Es clar que sí; y jo t'assegura que si servien a Deu y l'estimaven com Sta. Magdalena, serien molt mes ditxosos que fent lo que fan y estimant lo qu'estimen; que los pert miserablement.

T.—Es que n'hi ha molts qu'esperen servir a Deu quant serán veis....!

M.—Sí; pero això no's estimarlo; això es riurerse d'ell, abusar de sa misericordia, y mereixer que Deu los castigui y los abandoni.

Jo pens qu'una persona, qu'encara qu'haja estada dolenta, s'esmena y se posa a servir a Deu de veres es gran a n-els ulls de Deu y de la gent reflexiva, com Sta. Magdalena; pero qu'aqueis calculadors que sempre se pensen fer massa per Deu y voldrien ferlo esperar d'un dia a s'altre tots els anys de sa vida per fer penitencia, per porer al entretant gosar del món y condescendir amb ses pasions, son uns insultadors de sa divina misericordia.

T.—Es ver això; pero aqueis també tenen qualche cosa de Sta. Magdalena.

M.—Que tenen?

T.—Lo qu'ella tenia abans de convertirse..

M.—Jo m'en vaig amb aquesta. Adios, Toni.

T.—Adios, Miquel.

FRA. FERE J. CERDA.

Al Puig d'Inca

*¡Oh montanya benhaurada
que t'aixeques desolada,
de Mallorca dins el plá!
¿per qué plores, consirosa,
l'orfanesa misteriosa
en que Deu aquí t deixá?*

*Excelsa es la teua historia
y esplendent la teua glaria
que floreix dalt aquest cim;
y en virtut y sabiesa,
ton Casal fou de grandesa
y d'un nom alt y sublim.*

*Bé l'aguayten amoroses
altres serres piatoses
que te brindén germanor;
qu'ets l'altura enamorada,
per tot Inca festetjada
ab gran pompa y esplendor.*

*Una eterna primavera
te somriu sempre encisera
per la terra, cel y mar;
y t'brecola carinyosa
y te canta somniosa
lo més bell y dolc cantar.*

*¿Y com no, si ets l'escullida,
arracer de tota vida
y redòs de pietat?
¿Si ets la joya més preuada
que dins nostra illa daurada
resplandeix ab magestat?*

*Salut, donchs, oh Casal noble;
y permet qu'en nom del poble
te saludi humil cantor,
dient ara y ab veu plena:
¡Visquen Santa Magdalena
y Maria la Major!*

ANTONI GELABERT Y CANO.

Inca y Abril de 1911.

FESTA DEL PANCARITAT

(DIÁLEC ENTRE N'ABDÓN, JOVE SERIÓS, Y EL SEN PERE, HOMO DE MITJA EDAT DEVERTIT FERM)

Abdón—¡Ola estimat! ¿per qui? ¿per on vos feis les sopes? Ja fa temps que no vos vey.

Sen Pere.—Estic llogat per porqué a sa pocsessió de Són Frara ¿que no hu sabs?

A.—Calla; que no m'en recordava. Que tal? vos hi campau bé?

S. P.—Be de tot, homo; panxa plena, tabac de pota a sa pipa, enrevoltat de godinets, y per companys es cá y es fobiol.

A.—Sempre sou estat un homo ditxós per vostres poques ambicions.

S. P.—Y amb aquesta m'han d'enterrar, fiet; en sa fe des carboneret...

A.—Digau; qu'han pujat molts de sa pocsessió?

S. P.—Una tracalada: l'Amo, sa Madona, es Parey major, el sen Llençonissa, ses atlotes (riguent) y el sen... el sen... y... el sen jo.

A.—¿Vol dir sou vengut el sen vos ab ses atlotes? ¡Ah poiissa! encara vos agrada fer una verba.

S. P.—Y es dia que no'm fassi *requiescat in paci*. Ja estaré fet del sen Pere. ¡Jesús fiet! avuy he tret panxa de mal any ab so *pancaritat* qu'hem fet devora aquella figuera de moro. Som duit de s'Hotel Domingo un plat d'arròs per hom; per mi dues reccions. May havia menjat arròs agradar-me tant; y per derreteria m'envergat una panadassa axi, (axamplant els brassos) com una barcella de grossa. No t'en rigues, no! Y venga bones límboles de vi!

y venga gambades y verbes per llarcl... y ríayes fresques de ses allotes!... y visca el *pancaritat*!... ¡Vivaaa!... han dit tots. Fins y tot l'amo que no riu may, com tú saps, parexia que feya es trò de riure; ca... es dia que jo m'en vaja de sa pocsessió, o'm mori, dins vuit dies los han enterrats a tots.

A.—Ja hu val... no e-hu perdut ni gens ni mica el bon humor.

S. P.—¿Sabs ses allotes que reyen?

A.—Ja hu crec, si vos sou més graciós qu'un jovenet de vint anys.

S. P.—Y tú, tant seriós, que pretens de sabi!

A.—Bono... dexem anar axò. Digau ¿com vos ha agradat aquesta festa d'avuy?

S. P.—P: y... llevat de arròs y ses panades, que vols que t diga.

A.—¿Que li e-hu trobada?

S. P.—Qu'es estada ben forestera. ¿Qui va vist may en bon dia de *pancaritat* anar de bayatures, de comunions generals, de sermons després d'una corema de catorze setmanes, y sempre predicant; en lloc d'armar ballet; y copeos y *copons*, y matexes y *boleros* d'aquests modernistes que tant agraden... y jalsa!... (ballant) y que se repetesca! Y ara tú qui ets jove no't venen ganes de ballar?

A.—Sen Pere... sen Pere... Jo l'he trobada una festa ben garrida y original. Es Rector de Santa Magdalena, apesar dels seus anys, ha demostrat no esser gens antigüat per organisar festes hermoses. Ell ha sabut agermanar la pietat ab s'espació y alegria, y si voleu, en sa cultura. ¿Per que la pietat cristiana no havia de tenir un dia de dolsa gaubansa fent les coses bé y honestament?

S. P.—(Apart) Pareix que fa un sermó.

A.—Prova que la festa es estada a gust de tots: ¡mirau gentada qu'es venguda: E-hi deu haver tots els místics y místiques de la vila.

S. P.—(Apart) Tots els beatos y beates...

A.—Y d'estiu quant fan ballet, casi no hi puja ningú. Els boleristes están en minoria.

S. P.—La meua bossa si qu'e-hi está en minoria y magreta!

A.—¡Aquí d'alt! ¡Que hò y enamoradis es aquest parratge! Aquí l'esperit s'alayre y la vista se escampa per panorames hermosíssims, y el cor s'axampla y s'espaya en fondes y agradables impressions.

S. P.—Aquí d'alt lo qu'es un lloc de bulla, de seraus y alegries.

A.—Sovint omplir m'agrada mon cor en exa altura de pau y de grandesa, de noble inspiració; per diletar la vista per sobre la Natura, cansada ja de veure del món la corrupció.

S. P.—Jas; Mirau, ara fa de poeta.

A.—Si no naix en tes cingles la planta conradissa si'n tos corons no baden les flors del comellar, he tens tots els aromes de mil camps d'hortollissa en que'l pla te perfuma, com a un sagrat altar.

S. P.—¿Que'l sentiü a n-aquest rossinyol? nooo... y que son unes gloses que m'agraden.

A.—May l'eco de tes penyes xordaren crits de guerra tan sols lo despertaren els cántics del amor; ascetes, verges pures y savis d'exa terra, demunt ex cim alsaven con cor al creador.

S. P.—Feis manbelletes qu'está maravallós. ¡Vaja una vena que tét!

A.—D'aquí sembla riquíssim mosaic la gran planura: clapes de bosc ombrivol, sembrats, vinyes, fruytals, y camps com esmeralda de color viva y pura tinxint maravillosos catifes orientals.

S. P.—Ni l'entec una paraula. Pareix que está en forester.

A.—A món enfron s'estenen supremes sarralades, senefa gegantina d'ex quadre magistral; els cops de llum que hi peguen de Deu son les ullades les tintes que'ls ombretjen son d'auba matinal.

S. P.—Molt bel! ¡bravo!... (fa manbelletes) Ell tú deus estodiar devall terra. A la pocsessió may havia sentides coses tant maques; y axò qu'el sen Llençonissa en vol ab qui alena per contar rondayes y codolades.

A.—¿No trobau el sen Pere que per esser tant magnífic y preciós es Puig d'Inca, en son històric santuari, els inquers no'm fan cas per lo que val?

S. P.—
estat aquí
thom vo
A.—Ja h
comensen
S. P.—

—Le
surte
sole
gdal
més

ties:
des:
linata,
a qui
les su
é se
vallen
da més

S. P.—
afluxam a
tit des cá
obres: ¡S
rres perqu
A.—Ser
en tal con
sia qui est
qui s'es b
que hi lia

S. P.—
no hi fan
A.—Va
Rector, qu
aquest llo
al cel sia,
ració del

S. P.—
bamboll!
A.—¡O
massada
lamons qu
rá la bona

S. P.—
es flore
A.—Le
qu'el pu

Aquest
CA-NOSTR
alt. Disper

Abril de

Dia
tregat,
el pavel
ria y so
setes. C

S. P.—Segons y com pega es bou. Jo som estat aquí d'alt en dia de bullanga y veig que tot hom vol fer y vol fer y vol fer...

A.—Ja hu sé ja; quant es gastronomistes comensen estar... un poc... si es no es...

S. P.—Siil... Un poc si es no es... meulos.

—Llevors a n-es baf dels licors y dels surten uns plans es més hermosos; es solemnia dels grans projectes per Santy dalena. Uns volen fer una torre per més lluny; altres demanen un claustre

elles; els més piedosos, una gruta de Jes; y es tocats de bon gust; una ampla linata, ombreljada d'arbres, desde l'ajut a qui d'alt; però axí com se van evapoles substancies consumides, l'entusiasme...

bé se evapora... s'espargex y s'envola... vallen de Santa Magdalena y ningú se re da més de Santa Bárbara.

S. P.—Vols dir ab axò qu'els inquers no afluxám a ses molles; jeh! Que tots som partit des cá llantoné, y deim en les nostres obres: ¡Som d'Iinca!!! y estranyem ses barres perque no mos cayga s'os.

A.—Sen Pere, sen Pere... no mos tenguen en tal concepte, qualca cosa s'es feta. La iglesia qui estava ruïnosa s'es restaurada, avuy qui s'es beneida una cisterna y mirau l'obra que hi ha moguda.

S. P.—Moguda y projectada molta; però no hi fan via per falta de pinyols.

A.—Valga que Santa Magdalena té un bon Rector, que pel seu entusiasme e iniciativa per aquest lloc es semblant a n-el germá Metje, al cel sia, que tant va treballá per la restauració del temple.

S. P.—¿Y que no dius res de capillera, bamboll!

A.—¡Oy, sí!... Diven que ha pagada l'endomassada nova qu'avuy s'es beneida y uns salmons que valen uys per mirar. Deu li pagarà la bona obra que ha feta

S. P.—¿A nollros qui'ns pagarà es floret qu'havem tirat?...

A.—Les manbelletes o siulos qu'el públic mos donará.

M. D.

NOCTURN

*Sou el ritme acompassat,
dins la nit freda, tranquila,
de la pluja que destila
un estèril nuvolat.*

*Del casal, fosch, desolat,
la fumarola s'enfila,
y el cá de pastò vigila
baix la porxada, ajassat.*

*Ni un halè, ni una petjada,
de l'hivernenca vesprada
vé a torbar la santa pau,*

*Just vora la llar, governa
la càntiga sempiterna:*

Pare nostre, vos qui estau...

A. GARCÍA ROVER.

Aquest sonet fouc enviat per Palmanac Literari de CA-NOSTRA, però lo teniem estraviat y mos passá per alt. Dispensi l'autor nostra distracció.

Cronicó d'Inca

Abril de 1911

Dia 18.—Avuy nostro Ajuntament ha entregat, ab escritura pública, al Ram de Guerra el pavelló construït del nou corté de Infanteria y sos solars veynats que valen 60.000 pessetes. Gracies a Deu que l'Estat ha acceptada

tant valuosa oferta que sinó mos hauria costat 500.000 pessetes en que está projectat costarán les obres definitives. Ah! y no parlem de la conservació del edifici qu'hauria estat una càrrega pesada pel Municipi. El Bon Jesús mos ha estimat.

Dia 20.—El bessó de metlla a nostro mercat s'es enfilat fins a 102 pessetes el quintá.

—Se posa una multa de 25 pessetes a una taverna per jugarse a jocs prohibits. Les que'n son escápolos son de plányer.

Dia 21.—Nostro Ajuntament acorda nomenbrar fill adoptiu de la Ciutat el Ministre de la Guerra, D. Agusli Luque y canviar el nom a n-aquest carré de Mallorca pel de General Luque. Com també posar el seu retrate pintat a l'oli a la sala principal de la Casa consistorial.

Dia 23.—Se fa la anunciada festa del Pancaritat a n-el Puig d'Inca. Després de la Comunió general y haver prés un refors parteix la romeria a cosa de les set y mitja flotant per l'ayre les banderes de les congregacions del Cor de Jesús, Filles de Maria y del Roser. Pel camí contam els himnes de la romaria y arribam d'alt el Puig contents y en dalit encara. ¡Quin ofici més hermós y devot! La missa de *Angelis* ben cantada y un sermó més ben dit per Ms. Antoni Artigues de Felanix. Se beneyex una cisterna nova feta a la roca dura dins el pati. D. Francesc Llabrés, Batle d'Inca, y D.ª Francisca Ensenyat de Castanyer l'apredinen y se canta un *Te-Deum* y els himnes pel poble. Fins aquí bé de tot.

Es hora de dinar. L'Hotel Domingo, se llueix en les reccions d'arròs sec que dona per 30 céntims. Una agradable escampadissa s'esten pel Puig per fer el pancaritat y les panades que s'escloveyen per tot arreu fan la festa.

Al capvespre pujaren nous romeus. La tarde religiosa literaria va esser magnífica. Tots els oradors estaren inspirats devant el panorama que d'allá d'alt se descubrex. Al matí Mossen Artigues nos ensenyava l'amor a la virtut y ara par que tots nos vulguen ensenyar a estimar la Natura y mostrar de sentir la poesia immaculada de la Creació. Vaja, es estada una festa germana de la que nollros a vegades proposam, aont volem veure ajuntades l'expansió, la cultura y la poesia educativa del sentimen. Els oradors son Ms. Francesc Sitjar, Ms. Antoni Artigues, el Rector de Sta. Magdalena, Ms. Guillem Pujades y breus parlaments que fan el Sr. Baile y el Sr. Arciprest d'aquesta Ciutat. L'Amo'n Marián y Mestre Joseph Oliver reciten enmitx de riayes del públic el diálec de la festa del «Pancaritat»; y l'Amo'n Joan Estrany y n'Andreu Caimari s'en desfan hermosament del de la «Conversació de Santa Magdalena» D. Antoni Gelabert Cano, recita les seues poesies «Al Puig d'Inca,» y les «Coves del Drac,» que agraden ferm. Se donen visques a Santa Magdalena y a sa festa, arribant moments de indiscribable entusiasme. Els diálecs y la poesia «Al Puig d'Inca,» deguda la amabilitat dels autors ies publicam a n-el present nombre.

Tornada la romaria a Inca se dirigeix a la Parròquia, cantant la lletania lauretana, per consagrar el darrer acte a la Verge dels Desseparats per desagaviarla de les blasfemies de n'Azzati. Se canta una Salve monserratina, Ms. Antoni Artigues fa un sermonet elusiu al acte y finalment el poble puja a adorar Santa Maria Major que está il·luminada esplendorosament, cantantse himnes de joia y gloria.

Creguentnos interpretar els sentiments de la Ciutat d'Inca, particularment dels qui assistiren a la festa, donam en nom del poble les més espressives gracies al Rector de Santa Magdalena, no solament per la organissació de festa, sinó que també per bons servicis d'aygo y menjars que tots se trobá a balque-na y a punt, com may havíem vist.

Tornada la romaria a Inca se dirigeix a la Parròquia, cantant la lletania lauretana, per consagrar el darrer acte a la Verge dels Desseparats per desagaviarla de les blasfemies de n'Azzati. Se canta una Salve monserratina, Ms. Antoni Artigues fa un sermonet elusiu al acte y finalment el poble puja a adorar Santa Maria Major que está il·luminada esplendorosament, cantantse himnes de joia y gloria.

Creguentnos interpretar els sentiments de la Ciutat d'Inca, particularment dels qui assistiren a la festa, donam en nom del poble les més espressives gracies al Rector de Santa Magdalena, no solament per la organissació de festa, sinó que també per bons servicis d'aygo y menjars que tots se trobá a balque-na y a punt, com may havíem vist.

Creguentnos interpretar els sentiments de la Ciutat d'Inca, particularment dels qui assistiren a la festa, donam en nom del poble les més espressives gracies al Rector de Santa Magdalena, no solament per la organissació de festa, sinó que també per bons servicis d'aygo y menjars que tots se trobá a balque-na y a punt, com may havíem vist.

Conferencia Agrícola

La Societat «La Constancia» de la Ciutat d'Inca, a iniciativa de son President, D. Joan Coli Pujol, pensa comensar en breu temps una serie de conferencies de vulgarisació científica per instrucció dels seus socis.

En la primera romprá el foc el il·lustre Catedràtic del Institut Provincial, D. Pere Estelrich sobre un tema de Agricultura, en que tant versat está per les obres que ha publicades de materia tant primordial y que li donen un nom y una fama ben merescut.

No podem menys de aplaudir en tot el nostre entusiasme les iniciatives del Sr. President de «La Constancia» pels beneficis que pot reportar a la Ciutat la vulgarisació dels coneixents de la agricultura y altres materias qu'es tractarán en les conferencies per persones intel·ligents.

Axí que se fa patria.

† Nostros Amics Difunts

A la mort no hi poden fer els contes. Durant els mesos de Fabrer y Mars havia dexat en pau els habitants d'Inca, però ara, de la derreria d'Abril, tenim que donar conte d'una partida d'amics y coneguts que s'en ha duyt a l'altra vida.

Primerament en Lloaxim Gonzalez, fill del President del Circol d'Obrers Catòlics, D. Juseph, nos ha dexat a la primavera de la vida casi repentinament, puis el metex dia de la seua mort havia sortit de casa.

A la flor de la vida, també fouc cridada, al cel la virtuosa Senyora D.ª Maria Roca Riutort, esposa de D. Esteva Ribas Borrás, després de rebuts els sagraments y essen víctima de curta e impensada malaltia.

Just dos anys tenien de matrimoni els bons esposos quant tot paraxia que sonreya a n-aquella casa de Deu es venguda la mort desepiadada a rompre la felicitat que tant escassa se mostra a la terra

De veres planyem y mos condolim del Sr. Ribas y demás familia per tant sensible pèrdua, com s'en ha condolit tot el poble en la manifestació de dol que li han feta.

Qui també plora la mort d'una nina angelical es D. Antoni Amer, y la seua bondadosa Senyora. Dia 22 del mes passat s'en pujá al cel sa filleta Francisca, essen son cosset portat al cementeri en nombrissim acompanyament.

L'amic D. Rafael Torres, Abvocat, que fa una temporada que viu a Sa Pobla, també ha caigut ab un gros dol: un membre de familia, s'estimada tia Juana, morí dia 21 del passat.

Finalment l'amon Joan Beltrán de s'agencia (Putxet) té son pare mort d'aquests dies, havent estat son enterro una manifestació de dol que demostra les moltes simpaties de llur familia.

A totes aquestes families donam nostro efectuós condo! per ses respectives pèrdues, totes sensibles y de plányer, al metex temps, que pregam per les ànimes dels difunts que Deu haja trobat en gracia seua.

PER FALTA DE LLOC

dexam de publicar la continuació del cronicó, noticies de la Pelegrinació franciscana, del Congrés Aucaristic, del Aplec Jaumista, una informació de D. Bartomeu Ferrá sobre'l nou Manicomi, gloses y la secció de publicacions rebudes que fa alguns nombres qu'espera cabuda.

Ja hu val, esser petits y tenir tant de recapte per insertar.

Cultura Popular

DECÁLECH DE THOMÁS JEFFEPSON

- 1.ª No deixis pera demá lo que pugás fer avuy.
- 2.ª No encarreguis á altre lo que tu pugás fer.
- 3.ª No't gastis lo diner avans de guanyar-lo.
- 4.ª No comprís may lo que no't serveixi, per barato que ho trobis.
- 5.ª La vanitat surt més cara que'l fret, la fam y la set.
- 6.ª May hem d'arrepentirnos d'haver menjat poch.
- 7.ª No hi ha res que cansi si's fa de bona gana.
- 8.ª ¡Quants disgustos nos han causat algunas desgracias que nostra imaginació'ns feya temer y no han ocorregut!
- 9.ª Pren les cosas per la part que no creman.
- 10.ª Quant t'enfadis, compta fins á cent avans de contestar.

UN NOU OLI

Un dels cuydados qu'ha de tenir lo pagés en la explotació de las industrias agricolas es l'aprofitament dels residuos. Si ab uns no n'hi ha prou, la reunió d'altres diferents pot constituir la fabricació d'un nou y riquíssim producte. A Italia comensa á fabricarse l'oli de grans ó llevor de tomátech,

que quedan com residuos en la fabricació de conservas de tomátech, industria que, segons la revista técnica de París, *Cosmos*, del 18 de Mars, prospera molt en certas regions d'Italia. N'hi ha prou ab fixarse, pera comprendre la seva importancia, en que, solzament la provincia de Parma tracta 84,000 toneladas de tomátechs, de quins grans ó llevors poden retirar-se 600 toneladas d'un oli molt secant, que, además de servir pera barnisos, es bo pera llum.

A Catalunya, en que las conservas de tomátech tenen importancia, será bo que'ns recordém d'aquestos residuos.

Del «Art del Pagés.»

LIBRERÍA Carré de Mallorca número 1.—Inca.

Derreres Obres Rebudes

QUO VADIS

per *Enric Sienkiewicz*. Novel·la del temps de Narón, traduïda en espanyol per Alvar L. Núñez, ab 17 gravats originals, 5 vistes, 2 mapes, 2 plans de cases patricies de l'època. Un tom de 890 planes.

EL DIA

más hermoso de mi vida.—Lectures que paren a la primera Comunió. Ab aprovació del Illm. Senyor Arquebisbe Tomás de Tarragona. Un tom en 18, de 212 planes, ab ilustracions de artística execució. En vinjetes d'or.

CUENTOS

del sabado per Magdalena de Santiago Fustes. Son una preciosa colecció de contalles morals molts interessants y noues y d'bella y elegancia descriptiva que encara Enquadernació negra ab hermoses vinjetes dorades.

COMPENDIO

de Historia biblica.—Obra escullida ab particular benevolencia per sa Santetat de Lleó XIII. Aprovada y recomenada per tot el bisbat de Suiza, y gran part de Alemania, França, Italia y América, y pel Rut Cardenal Benavides, Arquebisbe de Zaragoza.

ESTAMPES

petites bones per posar dins llibres se'n son rebudes un assolit hermosissim de 5, 10, 15, 20 y 25 céntims de peseta cada una.

Aquest quizenari se publica ab censura eclesiástica.

Libres de Temporada

Carré de Mallorca, 1.—INCA.

Mes de Maig consagrat a María Santíssima imitat del que en castellá compongué D. Joseph M.ª Quádrado pel Dr. M. Costa Pvre.—1'50.

Mes de Maig, o Devoció a María Santíssima en que se li consagra el dit mes ab l'exercissi de l'oració mental y vocal, dispost per D. Gabriel Marián Ribas Pvre.—1'75.

Petit Mes de Maria o sia el mes de Maig dedicat a la Santíssima Verge María escrit per D. Pere de A. Peña.—0'50.

Mes de Maria consagrat a la Immaculada Concepció per el P. Dionisio Fierro Gasca Escolapio.—1'00.

Mes de Maria Inmaculada per el Presbítero Redolfo Vengara Antúnez.—1'25.

Mes de Maria en prosa y verso. Advocaciones con que es más venerada en el mundo católico, especialmente en España y América. Oraado con 63 estampas y bellissima encuadernación.—2'00.

Fulletes en catalá per F. C. Prevere propies per repartir en les funcions del Mes de Maria.—Fulls de 32 fulletes: 25, 2 pess.; 50 id. 3'50 pess.; 100 id., 6 pess.

Fulletes en mallorquí dispostes per M. D. també per repartir a n-els actes del mes de Maria.—Menadets de cent 0'25.

Fulletes dobles propies pera repartir a n-els actes finals del Mes de Maria.—Cent una pesseta.

Las Glorias de Maria, obra que escribió San Alfonso Maria Ligorio traduïda nuevamente del Italiano por un devoto de la Santíssima Virgen.—2'50.

Las Glorias de Maria, obra de S. Alfonso de M.ª de Ligorio traduïda por el P. Ramón Garcia de la Compañia de Jesús.—1'10.

Oficio Parvo de la Santíssima Virgen María y oficio de difuntos en latin y casteilano.—0'75.

Explicación de las principales oraciones con que la Iglesia invoca a la Santíssima Virgen María por el R. P. Manuel Pedrosa de la Compañia de Jesús.—0'75.

Mes de Mayo consagrat a la Madre de Dios. Breve y piadoso.—0'30 en rústica y 0'60 en tela.

Novena al Espíritu Santo en preparació de su fiesta solemníssima de Pentecostés conforme las indicaciones de nuestro Santísimo Padre.—0'30.

1.ª marca: Chocolate de la Trapa. 400 gramos 14, 16 y 24 1'25, 1'50, 1'75, 2 y 2'50.

2.ª marca: Chocolate de la Familia 460 « 14 y 16 1'50, 1'75, 2 y 2'50.

3.ª marca: Chocolate Económico. 350 « 16 1 y 1'25.

Elaborados según fórmula aprobada por los Laboratorios Químicos Municipales de Madrid Pamplona y San Sebastián.—Cajitas de Merienda, 3 pesetas, con 64 raciones. Descuentos desde 50 paquetes. Porte abonados, desde 100 paquetes, hasta la estación más próxima. Se fabrica con canela, sin ella y á la vainilla. No se carga nunca el embalaje. Se hacen tareas de encargos de 50 paquetes. Al detall, principales ultramarinos.

ALMACENES — MONTANER

SINDICATO 2 á 10 Y MILAGRO 1 á 11

— PALMA —

Pañería, Sastrería, Novedades, para Señora y Caballero, Camisería, Lencería, Mantelería, Confección de blanco, Géneros de punto, Estatuaria Religiosa, Plata Meneses, Medallas, Rosarios, Objetos para Regalos, Efectos Militares, Uniformes, Gorras, Espadería, Corbatería, Tapices, Alfombras y Cortinajes.

EN LA SUCURSAL "CAN BITLA,"

ROPAS HECHAS Y SASTRERIA ECONOMICA